Anul al 55-lea

EXEMPLARUL (In România : 5 lei (In străinătate : 10 lei

Nr. 113 Duminică 24 Aprilie 1938

Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării dir. G-le P. T. T. No. 120.288/932

ABONAMENTE IN ȚARA Lei 200 pe 3 luni Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80 In străinătate în raport cu tariful poștal și valuta

FONDATOR: LUIGI CAZZAVILLAN

UNIVERSUL

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25

CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

ABONAMENTE LA „VESELIA" „UNIVERSUL COPIILOR" ȘI AL TINERETULUI" ZIARUL CĂLĂTORIILOR Câte 220 Lei pentru 12 luni în țară

DIRECTOR: STELIAN POPESCU

CHRISTOS A ÎNVIAT!

In ziua Sfintelor Paști

Sfânta sărbătoare a Invierii Domnului nostru Iisus Christos cade anul acesta în vreme când, de aproape trei luni, Capul Statului și Capul Bisericii s'au înțeles ca, prin metode noui, să conducă țara, așa fel, încât să ajungă la consolidarea neamului întregit, pe care vechile metode de guvernare, în loc să o grăbească, se părea că o întârzie.

Ajunsesem o vreme când aproape toată suflarea românească, sătulă de vechile practici, era doritoare de CEVA NOU, iar Capul Statului, înțelegător și EL al necesității înnoirii, nu înceta să recomande oamenilor politici că a sosit ceasul începutului unei ERE NOUI.

Am fost dintre aceia cari de mult am spus că greșelile guvernărilor trecute ne vor duce la prăpastie, dacă nu se vor deschide la timp ochii, nu vor înceta abuzurile și nu se va isprăvi cu lipsa de capacitate a celor cari, punând mâna pe puterea Statului, pregătiau ruina lui.

Aveam legi, în cadrul cărora o guvernare onestă putea aduce liniștea și mulțumirea tuturor, dacă se da ascultare glasului acelor cari, cu totul dezinteresați și în afară de preocupările personale, arătau greșelile și preconizau îndreptările.

S'a perseverat prea mult în calea apucată greșit, imediat după înfăptuirea Unirii celei mari și, deaceea, sforțările care se fac acum, având înaintea lor frica de necunoscut, sunt pline de îngrijorare. Sunt unii prea grăbiți, cari ar voi ca bătând din palme să vadă tot binele noului început. Ei uită că nimic bun și trainic nu se face în grabă și fără suferință.

In situația prin care trece azi omenirea, liniștea internă și guvernarea la lumina zilei, bazată pe legi bine chibzuite și cu bună credință aplicate, sunt o necesitate de viață și pot aduce țării noastre prestigiul de care va trebui să se țină seama atunci când vreun îndrăzneț va încerca să turbure pacea lumii.

Țara — care a făcut atâta credit, timp de douăzeci de ani, unor metode care se dovedeau pe zi ce trecea mai periculoase, din cauza demagogiei și a neînțelegerii că s'a schimbat ceva în structura sufletească a poporului nostru — face și azi credit din prisosință încercărilor de redresare prin metode noui și înalță în această sfântă zi a Invierii rugi către Cel care, pentru mântuirea oamenilor, a pătimit și a înviat din morți — să călăuzească gândul și pașii celor cari se străduesc să asigure o soartă mai bună generațiilor viitoare.

Ne facem însă o datorie patriotică, recomandând, celor cari sunt însărcinați cu aducerea la îndeplinire a unor gânduri bune, multă răbdare și blândețe, căci numai cu ele Mântuitorul „CU MOARTEA PRE MOARTE CALCÂND, A DĂRUIT LUMII PACE ȘI MARE MILĂ".

STELIAN POPESCU

Invierea la sate

de Pr. C. DRON

Ne-am deprins cu toții a vorbi rău de sate și a proslăvi orașele, a ponegri viața rurală și a vorbi ditirambic despre cealaltă. La orașe este cultură, la sate neștiință — spune lumea în genere. La orașe: înlesniri de viață, la sate: sărăcie, noroi întuneric, primejdie de boală și alte primejdii. Lumea părăsește satele pentru a se așeza la orașe, unde se poate folosi mai cu înlesnire de binefacerile civilizației și ale progresului tehnic actual. Exodul populației de la sate spre orașe este un fapt care se petrece și la noi, încet, dar neîndoelnic.

Doar poeții cântă uneori satele și viața de la țară, dar ei sunt inconsecvenți, fiindcă trăesc în orașe și deci — vorba Evangheliei — „zic dar nu fac", adică spun ce nu cred sau cred și nu îndrăsnesc să spună, ceeace e tot una. Dacă ar fi să cuprindem într'un cuvânt părerea lumii despre cele două feluri de așezări omenești, am putea spune că orașele sunt vii, iar satele sunt moarte. Chiar târgurile cari sunt în realitate niște sate cu case mai grămădite și lume mai amestecată, încă au în mintea noastră un prestigiu mai ridicat și o căutare mai deosebită față de satul aruncat sub un pripor de deal sau pe malul unei ape, cu țânțari și friguri palustre.

Și totuși nu e așa.

Cine a trăit la sat, sau cine cunoaște mai deaproape viața sătenilor, s'a putut convinge că sub acea aparență de liniște, amorțeală sau dibuire rurală se ascunde, în realitate, un fond puternic de credințe neprefăcute, o grijă stăruitoare pentru virtute și viață neîntinată și o neturburată liniște sufletească în fața neprevăzutului, care stă la temelia vieții pământești.

Nici odată, însă, acest fond real al vieții rurale nu se poate înțelege mai bine decât la Paști. Invierea Domnului este pentru orice țăran un prilej de arătare a lăuntrului său sufletesc întreg, curat și năzuitor spre zări înalte. Il mână spre aceasta natura însăși, care învie la toate colțurile. Se mișcă zburdând viețuitoarele din bătătura casei; ies de sub prispă, din pervazul ferestrei, ca și de sub lavița umedă a locuinței, musculițe, insecte și gândaci, cari aleargă să soarbă lumina învietoare și înviorătoare a primăverii. In sfârșit, firul de iarbă, amorțit sub zăpadă și înțepenit de ger, sparge acum pojghița de țărână și privește voios spre soare.

Această înviere a firii aprinde în sufletul locuitorului rural flacăra acelei puteri lăuntrice, de multe ori nedeslușită, a credinței.

(Continuare în pag. 2-a)

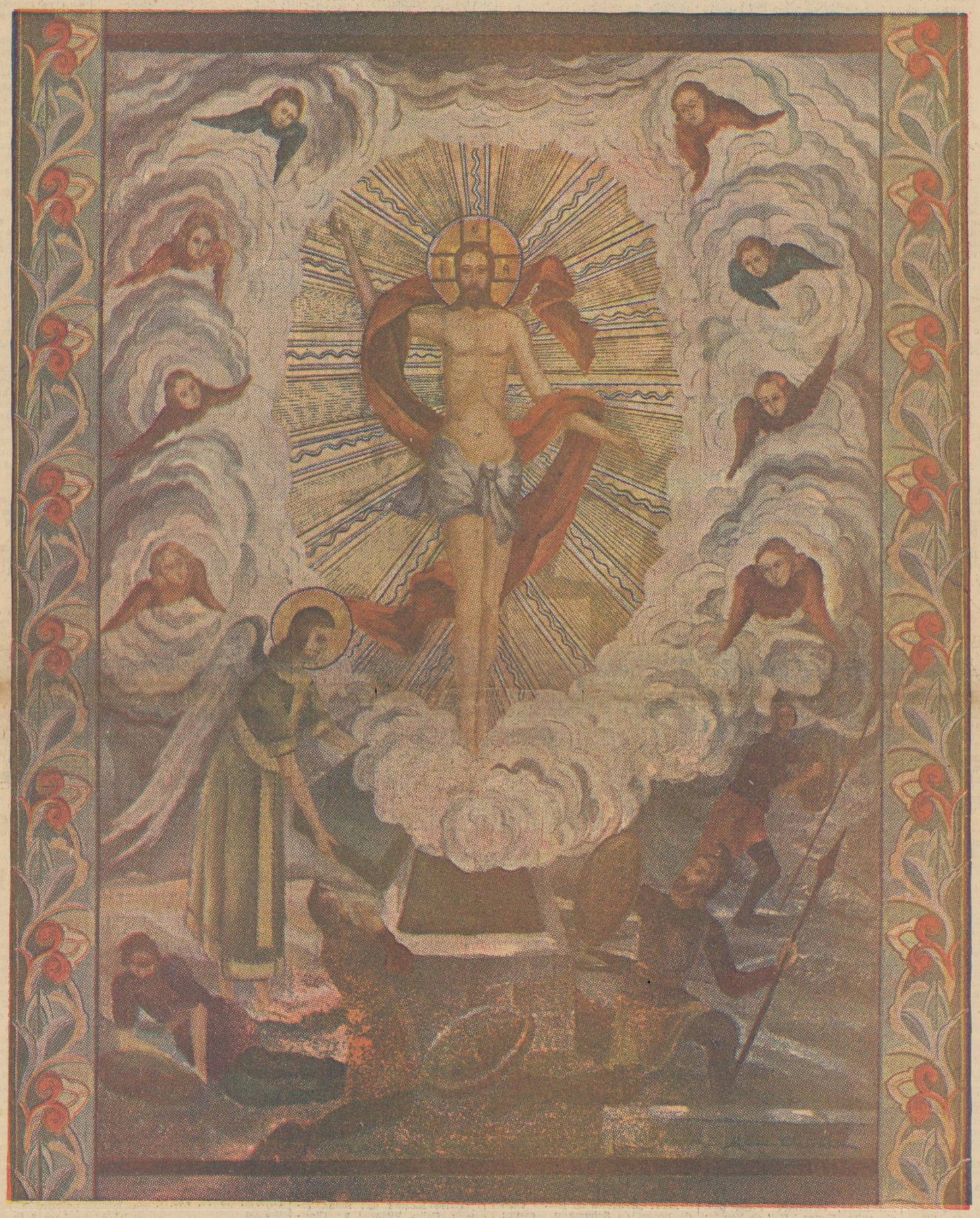

INVIEREA

(După o icoană din sf. mânăstire dela Gura Humorului)

MARIA CHELSOIU

Ninsori de raze și petale plutesc în adierea lină,
Sub blonde biblice azururi răsună cântec tremurat,
Se 'nalță către cer miresme, biserica de slavă-i plină....
— „Veniți, veniți de luați lumină... Veniți, Cristos a înviat!"

Cristos a înviat din moarte cu viața 'n veci biruitoare,
Din suferință și prigoană sfărmând al lutului vestmânt,
Puterea lui dumnezeiască se 'nalță falnică spre soare
Ca primăvara ce răsare năvălitoare din pământ...

Cu grâul rodnic ce 'ncolțește a înviat întreaga țară,
Cu sborul viu de rândunele, cu seva mugurilor noi;
Răsună rapsodii de ramuri, pădurea-acum e o fanfară,
Un cântec sfânt de biruință!... O, Doamne, Tu ești printre noi..

Văd strălucirea Ta divină în orice cuib, în orice floare,
In gâzele scânteietoare din aerul înmiresmat,
Și binecuvântarea-ți sfântă coboară iar liniștitoare
Ca sborul lin de berze albe din cer... Cristos a înviat!

MIRCEA DEM. RADULESCU

Ziua Invierii

Ziua Invierii Domnului este prilej de bucurie pentru toată lumea, fiindcă în orice om stărue nădejdea mântuirii. Această nădejde nu este o amăgire, când ea are la temelie gândul statornic de a îndeplini voia Ziditorului nostru, care ne-a poruncit să fim buni, drepți și curați cu inima și a făcut din această poruncă legea vieții omenești. In măsura în care îndeplinim această lege, învie în noi nădejdea mântuirii veșnice, pentru care ne străduim în această lume vremelnică, precum și puterea care ne mișcă și ne îndrumează spre a realiza cele ce nădăjduim.

Hristos a înviat ca să întărească în noi aceste virtuți, care — apărându-ne de primejdii aci jos — deschid poarta bucuriei veșnice de sus. Bucurie către care Părintele nostru Ioan Gură de Aur ne îndeamnă așa:

— „De este cineva binecredincios și iubitor de Dumnezeu, să se îndulcească din acest Praznic bun și luminat.

— „De a ajuns cineva în ceasul al unsprezecelea, să nu se teamă că s'a zăbovit, căci — milostiv fiind Stăpânul — primește pe cel de pe urmă ca și pe cel dintâi;

— „Cei ce v'ați înfrânat și cei leneși cinstiți ziua...

— „Toți luați bogăția bunătății,

Pentrucă:

— „Inviat-a Hristos, și viața viețuește!

Miron
patriarhul României

ÎNVIEREA

Voind să arate că „tăria cea mare a Renașterii s'a închegat din silințele tuturor", Odobescu face o apropiere din cele mai fericite. Aseamănă Renașterea cu Invierea și Evul Mediu cu Săptămâna Patimilor.

După ce creștinul a trăit patruzeci de zile în post și rugăciune, departe de orice plăceri, după ce în Săptămâna Patimilor preotul i-a desvăluit în biserică lungile chinuri ale Mântuitorului, după ce sfântul locaș și-a închis porțile într'o jalnică tăcere și abia în fundul altarului mai licărea lumina șovăitoare a unei candele, după ce a trecut așa o noapte și o zi întreagă,

„...în tăria nopții, servitorii templului păsesc dibuind pragul cel năpustit. Ei pătrund în locașul deșert, care răsună a gol sub pașurile lor sfioase: unii aprind scânteia de iască în adâncile candele de argint, alții fac să vibreze din ce în ce mai tare toaca și clopotul, cari deșteaptă din somn pe credincioși.

„Unul câte unul sosesc acum și aceștia, strecurându-se dealungul pereților întunecoși, pe cari abia se răsfrânge sticlirea transparentă a candelelor. O șoptă de pași umiliți, de tăcute mătănii, de cruci cuvioase, o murmură de închinăciuni și de binecuvântări încep a se înălța de pretutindeni. Atunci ușile altarului se deschid. Preotul, în vestminte strălucitoare de fir, apare cu făclia aprinsă. El dă semnul obștești luminări și fiece creștin aleargă să ia pentru sine foc dela acea lumină. In câteva minute mii de făclii își înalță flacăra lor luminătoare sub boltele templului, cădelnițele răspândesc cercuri din ce în ce mai întinse de miresme, glasurile întărite tresar de cântece de bucurie".

In rândurile acestea îmbinarea cuvintelor e atât de armonioasă, că pare o muzică venită de departe. Urechea de abia o prinde la început, dar, pe măsură ce se apropie, o deslușește din ce în ce mai bine. Ajunsă aproape de tot, melodia, din care nu auzeai decât slabe, răzlețe, întârziate sunete, acum se înalță puternică, limpede, fermecătoare.

E poezie, e muzică, e pictură. Fiecare cuvânt își are rostul lui, culoarea mai vie ori mai umbrită, așa cum o cere tabloul acesta și de întuneric, și de mare lumină. Iată biserica, adâncită în miez de noapte. Servitorii, veniți să aprindă candelele, să sune toaca și clopotele, să cheme pe credincioși la închinare, „dibuesc pragul" *și,* „sub pașurile lor sfioase", „locașul deșert sună a gol". „Unul câte unul" *credincioșii se strecoară* „dealungul pereților întunecoși, pe cari abia se resfrânge sticlirea transparentă a candelelor". *Sub puterea și vraja cuvântului, plin de culoare și folosit la locul lui, îi vezi cum umblă în vârful picioarelor, auzi* „șopta de pași umiliți" *și* „șopta de tăcute mătănii". *Și murmurul crește:* „o murmură de închinăciuni și de binecuvântări... se înalță de pretutindeni". *Iată,* „altarul se deschide, apare și preotul... cu făclia aprinsă.. și mii de făclii își înalță flacăra lor luminătoare".

Se face lumina cea mare. Răsună „cântecele de bucurie". *E Invierea. E Renașterea.*

După lunga și chinuita Săptămână a Patimilor — așteptăm să se deschidă ușile altarului, iar credincioșii să aprindă miile de făclii.

Luminile ce vom aprinde — munca mea, a ta, a lui — mai slabe ori mai vii, după puterile fiecăruia, ele vor face lumina cea mare — înflorirea țării și mândria noastră de oameni și de români.

T. PISANI